WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го ВЕРЕСНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 8, 1960 No. 172. VOL. LXVII.

ЗДА ПОШИРЮЮТЬ ДОПОМОГУ ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

ДІЛЛОН ЗАЯВИВ, ЩО ПРИЗНАЧЕНІ $500 МІЛЬЙОНІВ — ЦЕ ПЕРШИЙ КРОК В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЛАТИНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ КРАЇН

Богота, Колюмбія. — Підсекретар в державному департаменті Даґлес Діллон, промовляючи на першій пленарній сесії міжамериканської економічної наради, заявив, що ЗДА плянують поширити і збільшити свою допомогу для економічного піднесення країн Південної Америки, бо хочуть повести вперту боротьбу проти убозтва і проти соціяльної несправедливости в тій частині західньої Півкулі. Діллон заявив, що призначені Конґресом $500 мільйонів на економічну допомогу Латинській Америці — це тільки „перший крок" в тому напрямку. „Наказом хвилі є", казав державний підсекретар представникам 19 американських країн, — „піднести життьову стопу широких мас населення в тих країнах". Делеґати оплескували цю заяву Діллона, який виявив зміну ЗДА у відношенні до своїх латинських посестр. Діллон сказав, що „головним завданням" тієї економічної наради є „накреслити головну лінію розвитку", щоб американські держави „могли дійти до такого матеріяльного поступу, який є їм потрібний, без пожертвування основних людських прав і волі". На думку Діллона латинські американські країни зі свого боку причиняться до того, щоб вони могли краще економічно розвиватися. Нав'язуючи до думок бразилійського делеґата Авґуста Федеріка Шмідта, який казав, що соціяльного поліпшення людей не можна вважати за кращий економічний розвиток країни, Діллон заявив, що його програма хотіла б бути додатком до поліпшення життьового стандарту населення, а не замісником економічного розвитку. Делеґати погоджувалися з заявою Діллона, тільки представник Куби Оскар Піно Саляс казав що промова американського делеґата є „нічим іншим, тільки ратифікацією американського імперіялізму у відношенні до держав Латинської Америки". Але заяви інших делеґатів показали, що голос кубинського делеґата не знайшов признання. Сенатор - демократ з Ореґону Вейн Морс, який є членом американської делеґації як конґресовий обсерватор, заявив після промови Діллона, що це „був дуже добрий початок". Представник Колюмбії Хуліо Цезар Турбей Аяля, який є головою нарад, назвав „сенсаційним" це перше засідання з огляду на заяву Діллона. Представник Бразилії д-р Шмідт сказав, що вже зроблено „основний поступ" на конференції. Діллон казав, що він щиро остерігає делеґатів інших держав проти того, що діється тепер на Кубі. На думку Діллона інші країни Латинської Америки повинні показати, що вони „зможуть поліпшити долю свого населення" без того, щоб стати „здобиччю тиранів і демагогів, і що можна поліпшити свій матеріяльний стан без чужої сили". Те, що діється на Кубі, казав Діллон, відстрашує чужі інвестиції, бо кубинський уряд вивласнює чужі мастки без жадного відшкодування. Інші делеґати, Бразилії, Мехіко і Чіле, які промовляли на першій сесії конференції, підкреслювали потребу постійних інвестицій в країнах Латинської Америки, бо без цього не є можливий правдивий їх економічний розвиток. Всі делеґати, крім кубинського, із вдоволенням підкреслювали той факт, що ЗДА по раз перший запропонували свою більшу допомогу Південній Америці. Делеґати довідалися, що перша частина однобільйонового фонду для економічного розвитку буде готова вже через кілька тижнів. Членами того фонду будуть всі латинські держави крім Куби.

102 особи вбиті і 600 поранених внаслідок гураґану в Порто Ріко

Сан Хуан. — Внаслідок виливів моря і повеней, спричинених у вівторок 6-го вересня гураґаном Донною, на території Порто Ріко, було 102 вбитих і понад 600 поранених. Кількість вбитих може збільшитися, бо про яких 200 осіб немає ніяких даних. Найбільше втрат зазнав район Гумакао, де знайдено 86 тіл вбитих гураґаном. Були втрати теж на острові Гаїті. Шкоди, спричинені гураґаном обраховують на мільйони долярів. Знищені сотки домів і в деяких околицях треба було евакуювати населення. Рятункову і допомогову акцію ведуть крім Червоного Хреста і місцевої влади теж з'єднання американської армії і фльоти, які вивозять людей гелікоптерами із заллятих водою околиць. Потерпілих від повені приміщують по школах й урядових будівлях. Спустошивши Порто Ріко і пройшовши понад островом Гаїті, гураґан Донна звернувся із швидкістю 125 миль на годину в напрямку американського побережжя. Американська влада рахується з можливістю його удару на деякі прибережні області ЗДА, зокрема на Флориду і Каролайну, і тому теж започатковано там усякі запобіжні заходи. Населення східніх стейтів повинно прислухатися до осторог бюра погоди.

В АМЕРИЦІ

● **До Ню Йорку** прибув із Лондону в Англії Королівський балет, який складається з 84-ох членів. В найближчу неділю 11 вересня він почне свої 4-тижневі виступи в будинку Метрополітальної опери в Ню Йорку, а після 9-го жовтня об'їжджатиме 25 міст в ЗДА і Канаді. Свої виступи в ЗДА закінчить цей балет 29-го січня 1961-го року у Филаделфії.

● **Конґресмен - демократ** із Ровд Айленду Ейм Дж. Форранд сказав, що старші люди у ЗДА можуть надіятися тільки на сенатора Джана Ф. Кеннеді, бо він єдиний зможе подбати про те, щоб всі старші особи могли діставати допомогу на лікування в рямках соціяльного забезпечення. Конґресмен Форранд вніс був законопроєкт про допомогу старшим особам в рямках соціяльного забезпечення, але Конґрес її відкинув, бо уряд погрожував ветом.

● **Спікер Палати** Репрезентантів Сем Рейбирн обороняв поконвенційну сесію Конґресу, кажучи, що Конґрес впродовж трьох тижнів дуже багато зробив, і тому не мають права республіканці твердити, що демократи не працюють в Конґресі, хоч мають велику більшість.

● **Відомий спортовець** неґритянського походження Джекі Робінсон, промовляючи в Брукліні, Н. Й., сказав, що на його думку, віце-президент Ричард М. Нікcон був би кращим президентом для муринського населення, як демократ сенатор Джан Ф. Кеннеді, який мусить рахуватися з демократичними членами Конґресу з південних стейтів, які противляться скасуванню расової сеґреґації.

● **Конґресовий рекорд** показує, що сенатори більше працюють як конґресмени, хоч дістають такі самі платні — 22,000 долярів річно. Сенат працював під час другої цьогорічної сесії, від січня до 1-го вересня, 140 днів, а Палата Репрезентантів — 124 дні. Дебати 437 конґресменів надруковані на 6,233 сторінках Рекорду, а 100 сенаторів заповнили своїми промовами 11,545 сторінок.

ЗДА МУСЯТЬ БУТИ ГОТОВІ ЗУСТРІТИ ВСІ ЗАГРОЗИ ВІЙНИ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ

Вашинґтон. — Відкриваючи у вівторок дня 6-го вересня ц. р. новий шкільний будинок Індустрійного Коледжу збройних сил ЗДА у Форті Мек Нейр, през. Айзенгавер заявив, що американська нація мусить залишатися готовою зустрічати всі загрози евентуальної війни, аж поки комуністичні аґресори не зреziґнують із своїх плянів завоювання світу. До того часу З'єдинені Держави Америки мусять продовжувати на якнайвищому рівні свої оборонні заходи, бо безпека країни є одним із найголовніших факторів їх існування. На здійснення всіх потрібних у цій ділянці заходів Америка віддає десять процентів усього свого національного прибутку і понад одну третю всіх науковців й інженерів працює над розвитком й удосконаленням оборонних засобів. Половина усіх видатків на нові досліди іде на оборонні цілі і яких п'ять мільйонів американських громадян служать у збройних силах ЗДА або працюють для них. Все це має велетенський вплив на ціле американське життя і то в досі небувалих для мирного часу розмірах. І воно буде продовжуватися аж до часу, поки комуністичні аґресори не зрезиґнують із своїх плянів і цілей. Але ж поки це настане, ЗДА мусять бути готові зустріти рішуче кожночасну загрозу війни. Перед Президентом промовляв ще призначений на становище шефа штабу армії ген. Лемніцер, який заявив, що боротьба, в яку заанґажований сьогодні вільний світ, є боротьбою на життя і смерть. Небезпека, перед якою стоїть нині вільний світ, є велетенська і її не можна вирішити в десяти годинах так, як це було під Ватерльо. Вона ставить цілу одну цивілізацію проти другої у сотках виявів й аспектів смертельного змагу. Цей змаг не може закінчитися невирішеною, але або перемогою, або поразкою.

УКК починає акцію для здійснення Конґресової резолюції про пам'ятник Шевченка у Вашинґтоні

Ню Йорк. — Як уже інформовано, Сенат З'єдинених Держав в середу 31-го серпня схвалив однодушно спільну з Палатою Репрезентантів резолюцію, уповноважуючи побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі в столиці країни. Палата Репрезентантів схвалила цю саму резолюцію вже раніше цього року. Резолюція постановляє, що пам'ятник може бути збудований, але на кошт добровільних пожертв з боку громадянства та що та резолюція втратить свою важність, якщо вона не буде здійснена впродовж п'яти років від дати її схвалення, себто від 31-го серпня 1960. Для здійснення тієї резолюції УККомітет, його Рада Директорів, уже в половині травня минулого року покликала до життя окремий тимчасовий Організаційний Комітет, що складається з голов центральних крайових українських організацій. Поки справа пам'ятника була в Конґресі, де її заступав голова УКК проф. Лев Добрянський, Комітет не проявляв жадної діяльности, не маючи певности, що резолюція буде схвалена. Тепер, після остаточного схвалення тієї резолюції та ставши перед необхідністю її здійснення, УККомітет скликав перші наради цього Організаційного Комітету на наступну п'ятницю, 16-го вересня, в приміщеннях УКК о год. 6-ій ввечорі. Всі центральні установи, що є членами УКК, можуть вислати на ці наради і на свій кошт свого представника.

В Ню Йорку приготовляють ряд демонстрацій проти приїзду Хрущова

Ню Йорк. 7-го вересня. — Ще 10-го серпня совєтський диктатор Нікіта Хрущов натякував на те, що він може приїхати до Ню Йорку на чолі совєтської делеґації на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, що має початися 20-го вересня. Негайно після того багато громадських груп і організацій почали обмірковувати необхідність та можливості демонстраційних виступів проти приїзду того злочинця на вільну американську землю. 23-го серпня відбулись у цій справі наради Конференції Американців Центрального і Східнього Европейського Походження, в якому діючим президентом є від імені УККомітету його президент Д. Галичин. Десяток національних груп, що входять до тієї Конференції, рішили вже тоді всіми леґальними способами і засобами демонструвати проти такого приїзду та негайно почали в цій справі відповідну підготову. Загальну акцію підготови веде з уповноваження УККомітету його Відділ в Ню Йорку, Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, який вже сьогодні, в середу 7-го вересня, спільно з іншими групами влаштовує велику демонстрацію перед готелем Волдорф-Асторія, в якому кат України Хрущов мав би замешкати. Демонстрація відбудеться між 6 і 8-ою годиною ввечорі і її метою є заставити дирекцію готелю відмовити Хрущову мешкання. Ці демонстрації продовжуватимуться також в наступних днях, зокрема в суботу і неділю.

У Джерзі Сити відбувся Другий З'їзд Угнівщини

Джерзі Сити, Н. Дж. — У понеділок, 5-го вересня ц. р., в День Праці відбувся тут Другий З'їзд Угнівщини, в якому взяло участь понад 150 уродженців та кол. мешканців міста Угнова й Угнівщини, що живуть тепер в ЗДА і Канаді, як також представники кількох організацій. З'їзд розпочався Соборною Службою Божою в місцевій греко-кат. церкві, що її відслужив останній парох Угнова, Впр. о. декан Трешневський в сослуженні 4 священиків. Він же виголосив зворушливу, високопатріотичну проповідь. Відтак відбулися в залі Українського Народного Дому з'їздові наради, якими проводила президія, очолена ВПр. о. Юрієм Менцінським, б. парохом Угнова за большевицької окупації. Доповіді виголосили: адв. В. Петришин і мгр. В. Воронка. Після З'їзду влаштовано бенкет, що проходив у сердечній родинній атмосфері. У мистецькій частині жінки в оригінальних барвних угнівських строях вивели „гаґілки".

В АВТОВИХ КАТАСТРОФАХ ЗГИНУЛО 412 ОСІБ

Ню Йорк. — Крайова Рада Безпеки подає, що під час триденних вільних вакацій у зв'язку з „Днем Праці" на шляхах в автових катастрофах згинуло 412 осіб. Рада передбачала, що згине коло 460 осіб, бо в 1951 році під час „Дня Праці" згинула була 461 особа. Найбільше смертних випадків було в Каліфорнії — 42; стейт Ню Йорк мав в тому часі 24 смертні випадки на своїх шляхах. Місто Ню Йорк було без смертного випадку аж до вечора в понеділок, коли внаслідок автового зудару згинули дві жінки.

ДВА АМЕРИКАНСЬКІ ЗРАДНИКИ ВИСТУПИЛИ В МОСКВІ З ОБВИНУВАЧЕННЯМ ПРОТИ ЗДА

Вільям Мартін (ліворуч) і Бернон Мічел, математики, які працювали для Совєтів в американській аґенції для справ національної безпеки і які втекли до Совєтського Союзу, під час пресової конференції, влаштованої Совєтами у Москві.

Москва. — Два молоді американці, 29-річний Вільям Г. Мартін і 31-річний Бернон Ф. Мічел, обидва абсольвенти високих шкіл, за фахом математики, які від 1957 року працювали в Аґенції крайової безпеки, що належить до департаменту оборони, та зникли 24 червня ц.р., коли пішли на ферії, виринули в минулий вівторок 6 вересня у Москві, як совєтські громадяни. Совєтське міністерство закордонних справ уладило в домі совєтських журналістів у Москві пресову конференцію, яку передавано на телевізії, а представив обох американських втікачів-перевертнів шеф пресового відділу в згаданому міністерстві, Міхаїл Харламов. Вони відчитали декларацію, оригінал якої вони — як заявили — склали були в банковій скритці в Лорелі, Мд., ще перед своєю втечею з ЗДА, в червні ц.р. У цій декларації, як також у пізніших своїх відповідях на запити совєтських і закордонних журналістів впродовж понад двохгодинної пресової конференції, обидва американські перевертні пояснювали свій вчинок „схвилюванням і розчаруванням" з приводу метод розвідчої діяльности Америки. Вони розкривали внутрішню організацію Аґенції крайової безпеки та пояснювали її завдання і функції. Головою Аґенції крайової безпеки є ген. Джан А. Семфорд. Мартін і Мічел оскаржували ЗДА, що в отій Аґенції переводиться розшифровування тайних дипломатичних і військових шифрів (кодів) не тільки комуністичних країн, але й союзницьких та подавали, м. і., що нібито перекуплено одного службови-

(Закінчення на стор 4-ій)

Голляндія готова передати Західню Ґвінею під вірче управління ОН

Гааґа. — Голляндія запропонує на найближчій сесії Генеральної Асамблеї ОН, щоб Об'єднані Нації перейняли під своє управління Західню Ґвінею, віддавши тимчасовий адміністраційний мандат Голляндії, з тим, що ЗДА, Індія й Австралія переводили б надзір над адміністрацією. Голляндія — заявили півофіційно керівні чинники — підготовляє папуасів до автономії. Коли б вони захотіли приєднатися до Індонезії, висловивши таку волю у плебісциті, то Голляндія нібито поблагословила б таке їх рішення. Однак голляндці сумніваються, чи папуаси з західньої Ґвінеї заміняли б добровільно голляндський колоніяльний режим на нібито вільне життя в Індонезії, себто — на прибулих з Індонезії урядовців і торгівців. Невідомо, чи Голляндія офіційно поставить справу Західньої Ґвінеї на денний порядок. Індонезійський президент Сукарно, який заповів свою подорож на Генеральну Асамблею ОН, напевне гостро атакуватиме голляндський колоніялізм, який нібито примусив Індонезію зірвати дипломатичні зв'язки з Голляндією.

На пластовій оселі в Іст Четгем відбулася Міжкрайова Конференція Пластового Активу

Іст Четгем, Н. Й. — В днях 3—5 вересня ц. р. відбулися тут на терені Пластової Оселі в Іст Четгем, Н. Й. наради пластового активу ЗДА і Канади. Ця перша цього роду нарада для розгляду виховних питань сьогоднішнього Пласту зібрала 160 учасників — з-поміж старшого пластунства і сеньйоріту, які стоять зараз на провідних постах в поодиноких пластових осередках. Репрезентовані були Торонто, Гамілтон, Вінніпеґ, Саскатун і Монтреал — разом 58 пластових провідників з Канади і 17 пластових Осередків в ЗДА в числі 102 осіб. Наради, які мали дискусійний характер, відкрила, як господар, голова КПС в ЗДА пл. сен. О. Кузьмович в суботу, о год. 1-ій полудня, вітаючи всіх прибувших і передаючи провід пл. сен. Т. Дурбакові.

Дискусії розпочали коротким насвітленням сьогоднішнього стану Пласту на терені ЗДА і Канади голови КПСтаршини пл. сен. О. Кузьмович і пл. сен. О. Тарнавський. В дальшому ряд дискутантів представив поодинокі відтинки пластової праці, звертаючи увагу на труднощі сьогоднішньої виховної праці і їх причини. У другому дні нарад учасники застановлялися над всіми можливостями і способами поліпшення праці, подаючи конкретні суґестії, що їх обидві Крайові Старшини візьмуть в найближчому часі до уваги.

Дискутовано також справи відзначення 50-ліття Пласту, участь Пласту в Шевченківському році в ЗДА і Канаді, відношення до Скавтінґу і його міжнародних організацій, тощо.

В часі конференції відбував свою Велику Племінну Раду найстарший і найбільший пластовий курінь „Лісових Чортів", в якій взяло участь 72 члени. Новим курінним сеньйорського куреня ЛЧ обрано пл. сен. д-ра Юрія Пегельського і курінним старшопластунського куреня ЛЧ — Андрія Головінського.

ВІЙСЬКО ОН В КОНҐО ЗАЙНЯЛО РАДІОСТАЦІЮ І ВСІ ЛЕТОВИЩА

Леопольдвіль. — У хаотичній ситуації, що склалась у Конґо, військо Об'єднаних Націй зайняло радіостацію в столиці краю, припинивши всі передачі, та замкнуло всі летовища для руху будь-яких літаків, поза тими, що стоять на службі місії ОН. Все ж, як інформують газети, деякі совєтські літаки типу „Ільюшін", які стоять на службі конґолійського уряду Люмумби, перенеслись на левади, з яких відлітають і куди приземлюються. У Леопольдвілі відбулась у вівторок велика вулична демонстрація проти Люмумби, що її поліція розіґнала, при чому прийшло до стрілянини, в якій було кільканадесять поранених і буцім-то двох вбитих. Конґолійський президент Жозеф Касавубу, покликавшись на своє конституційне право, скинув з уряду прем'єра Патріса Люмумбу, але той не послухав, перервів засідання свого уряду та проприлюднив заяву, що Касавубу зламав конституцію, бо його розпорядження не мало контрасиґнати прем'єра. Тому Люмумба скинув з президентури Касавубу та скликав парлямент, який має обрати нового президента. Ґанські вояки бережуть дому Касавубу. Тому, що командування війська ОН в Конґо не хоче віддати його до розпорядження Люмумбі, цей останній звернувся депешою до індонезійського президента Сукарна з просьбою, щоб відділ індонезійських вояків, що має наспіти до Конґа в рямцях акції Об'єднаних Націй, був підпорядкований безпосередньо йому, Люмумбі. Невідомо, чи Індонезія, яка є членом Об'єднаних Націй, виламається з солідарности та піде по лінії політики Москви в Конґо, щоб підсилювати тамошній хаос і підтримувати Люмумбу проти його внутрішньої опозиції. В провінції Касай продовжуються бої між конґолійським військом, вірним Люмумбі і племенами, вірними лідерові сецесіоністичного руху, Альбертові Кальоні. Обсерватори твердять, що число вбитих бунтарів з племени балюбів хитається між 400 і 5,000. — Жорстокість, з якою конґолійські вояки воюють проти власних земляків, була саме одною з головних причин, чому президент Касавубу рішив відсунути від влади безоглядного амбітника і демагога Патріса Люмумбу. В одній з таких сутичок в провінції Касай згинув — як ми про це вже вчора повідомили — 31-річний американський кореспондент Генрі Н. Тейлор. Він виїхав був на фронт з групою конґолійських вояків і в товаристві ще двох французьких журналістів. Один із них описав докладно ту подію і спосіб, як згинув Генрі Н. Тейлор. Саме тоді, коли той американський журналіст всідав до авта французьких колеґів, з юрби муринів племени валюбів впали стріли, які поцілили того молодого журналіста. Збунтовані мурини взяли були його і обох французів за комуністичних старшин, що нібито командували загоном конґолійського війська, вірного урядові Люмумби і не вірили ніяким поясненням, не розуміючи взагалі, що таке преса і пресові кореспонденти. У часописах концерну Скрипса-Говарда появилась остання кореспонденція Генрі Н. Тейлора, датована 3-го вересня в Конґо, з блискучою характеристикою тамошнього хаосу та з дуже песимістичними прогнозами конґолійського майбутнього.

Совєти знову погрожують Західній Німеччині, якщо вона матиме ракети

Лондон. — Совєтський уряд переслав в минулий понеділок ноту Англії з протестом проти здогадної постанови західніх великодержав зброїти Західню Німеччину американською атомовою ракетою „Поляріс". Совєтський шарже д'афер Віталій Лоґінов передав ту совєтську ноту особисто заступникові секретаря (міністра) закордонних справ, Едвардові Гітові, який заявив, що відповідь буде дана „у відповідному часі". Ця совєтська нота повторює більш-менше ті самі арґументи, що були сказані в ноті безпосередньо до західньо-німецького уряду з минулої суботи. Совєти погрожували Західній Німеччині „повною катастрофою", якщо вона прийме від західніх великодержав керовані ракети з атомовими „головками". Ця нагінка стоїть у зв'язку з проголошенням меморандуму західньо-німецького старшинства, де м. і. боронено принцип, що західньо-німецька армія мусить мати не гірше узброєння, як його має армія совєтська, отже — потенціяльних аґресорів. Німецький уряд узяв в оборону старшин, солідаризуючись з їх становищем.

Ґомулка й Сукарно приїдуть на заклик Хрущова до Ню Йорку

Об'єднані Нації. — Нікіта Хрущов розіслав до всіх 82-х членських країн Об'єднаних Націй свій заклик, щоб голови урядів прибули на Генеральну Асамблею ОН задля переговорення справи міжнародного розброєння. Крім румунського прем'єра ще й комуно-польський диктатор Владислав Ґомулка заявив, що він поїде до Ню Йорку. Ясно, що те саме зроблять всі европейські сателітні прем'єри. Також індонезійський президент Сукарно заповів свій приїзд. Зате індійський прем'єр Неру відмовився поїхати на Ню Йорку. ЗДА заповіли, що головою американської делеґації буде державний секретар Крістіян Гертер, — так само головами делеґацій Франції і Англії будуть тамошні міністри закордонних справ, а не прем'єри.

У СВІТІ

● **Філіп Единбурзький**, чоловік королеви Єлисавети II, почесний президент Асоціяції автомобілістів, написав листи до міністра праці, до робітничої спілки 32-х службовичок тієї Асоціяції, які страйкували, домагаючись підвишки платні, і до Асоціяції. Внаслідок тієї інтервенції негайно зійшлись всі ці три сторони для мирних переговорів, але соціялістична преса накинулась на Філіпа, що він „не має кваліфікацій на встрявання в соціяльно-робітничі проблеми".

● **„Комсомольська Правда"** називає американського студента Ричарда Лейна з Каліфорнії, який їздив до СССР, як турист, що він підмовив двох совєтських юнаків на шпигунську службу для ЗДА, при чому він нібито шантажував одного з них, що в разі його відмови — він зрадить його перед большевиками за передачу ним до американської преси протисовєтської статті. Лейн нібито обіцяв приcлати тим зрадницьким комсомольцям „шпигунські інструкції", писані невидним письмом, що виступає під гарячим залізком. Західня преса називає цю фантастичну історію черговою провокацією Совєтів.

● **Південна Корея** хоче дістати від З'єдинених Держав „дрібничку" — 4,300,000,000 долярів титулом заплати найму за різні будинки й терени, що їх американські війська займають від часу Корейської війни. Але корейці є рішуче проти того, щоб ЗДА відкликали відтіль всі свої війська, знаючи, що це заохотило б комуністів до нової аґресії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Де Ґоль — реформатор Заходу

Президент Франції Шарль де Ґоль провів у минулий понеділок пресову конференцію, яка своїм змістом і формою переступила межі подібних звичайних зустрічей в демократичних країнах. Де Ґоль склликав ту конференцію до репрезентаційної залі Елісейського палацу, виступив на ній у приявності всіх членів уряду, а в своїх сутніх залвах говорив про такі речі, як конфедерація шістьох континентальних західньо - европейських країн і переведення над цією справою плебісциту в тих країнах, реформа Організації Північно - Атлантійського пакту (НАТО) і маловажність „так званих" Об'єднаних Націй. А в своїй вступній промові підкреслював сучасні „глибокохвилюючі часи" і, хоч легковажно ставився до „боротьби слів і жестикуляцій" з очевидною алюзією на Москву, проте ствердив, що „повінь наклепів, одвертих зверхень і погроз деяких країн проти інших країн" згущує й без того погану міжнародну атмосферу. Вся його вступна промова вказувала на потребу кращого протиставлення большевицькій небезпеці. Хоч де Ґоль висловив переконання, що „сенсаційні вискоки Москви, не називаючи її на ім'я — це метода відвертання уваги народу від внутрішніх турбот, і хоч він запевняв, що Франція має настільки стабілізовані відносини і настільки сильні нерви, що не дасть себе збити спантелику, все ж він поручав реформи західнього світу, як необхідну протидію совєтським маневрам.

Коли йде про ствердження безсильности Об'єднаних Націй у розв'язуванні ними великих міжнародних проблем і в протидіянні совєтському політичному й економічному наступові — де Ґоль має повну рацію. Так само він має рацію, що плянові, уперті, безоглядні і небезпечні совєтські офензиві на Середньому Сході й в Африці, а в останньому часі і в Латинській Америці нема належного відпору. Він має рацію, що рямці НАТО нині вже завузькі, бо замало дбати тільки про військову безпеку західньоевропейського и північноатлантійських обширів, коли совєтський наступ ведеться й на інших, не менш важливих відтинках. Він має також рацію, що між західніми союзниками існують надто часті та глибокі розбіжності щодо політики й тактики в окремих справах, що треба поправити й затіснити систему співпраці. Все це змушує прислухуватись уважно до де Ґоля. Двічі в його військово - політичній кар'єрі вважали його малощо не Дон Кіхотом французького стилю: коли він виступив проти Петена й закликав французький нарід боротися проти німецької окупації, і коли в'н на руїнах 4-ої Французької Республіки творив нинішню П'яту. І двічі він доказав, що є не тільки теоретиком, але й передбачливим державним мужем, людиною діла.

А втім, де Ґоль не викликає своїми реформаторськими заходами захоплення, бо покищо трудно збагнути, чого він насправді хоче. Коли він є проти послаблювання суверенности членських держав НАТО і не хоче „інтеґрації" їхніх збройних сил, а тут же поручає конфедерацію шістьох західньо-европейських країн, то це подобає на внутрішню суперечність. Так само суперечним видається затіснювання зв'язків між шістьма країнами Західньої Европи і водночас поручання тріюмвірату ЗДА, Англії та Франції, який в очах Західньої Німеччини й Італії є їх політичною дискримінацією. Коли він пропонує конфедерацію тільки континентальної Західньої Европи з виключенням Англії, а водночас хоче засідати з Англією в тріюмвіраті великодержав, то це теж подобає на суперечність. Тому не диво, що ідеї де Ґоля покищо знаходять дуже холодну і стриману поставу у Вашінгтоні й Лондоні, у Римі і Бонні. Старий Аденауер, за ціну приязни з Францією, найбільше підтримує де Ґоля, але він теж не хоче антагонізувати собі ні ЗДА ні Ан.

Тому треба вижидати, поки де Ґоль не сконкретизує свої пляни. Покищо найпозитивніший момент у його виступі той, що він знову пригадав совєтську небезпеку.

Москва проти туристів

Встановлена за ініціятивою самих же Совєтів „культурна виміна" між Совєтським Союзом і ЗДА та іншими країнами Заходу і зв'язане з цією вимінoю пожвавлення туристичного руху до СССР мало для Москви цілком непередбачені наслідки. Все більший приплив західніх, особливо ж американських туристів до Совєтського Союзу дав незаперечну користь большевикам у здобуванні чужоземної валюти, але, з другого боку, проламав у великій мірі ізоляційну стіну, що нею совєтський режим понад сорок років намагався відокремлювати населення поневолених ним країн від будьяких контактів із Заходом.

Не зважаючи на всі обмеження для туристів, зокрема у відвідуванні ними місцевостей і областей не тільки важливих з воєнного погляду, але й відсталих економічно і тому, мовляв, „невартих" оглядання людьми з Заходу, вони мали все таки можливість зустрічатись із підсовєтськими громадянами і розповідати їм дещо не лише про життя у вільному світі, але й про панівні на Заході ідеї, погляди та прямування. Зростаюча кількість чужоземних туристів поставила совєтські поліційні органи перед непоборними інколи труднощами охопити всіх їх спеціяльними провідниками чи аґентами. Приїжджі почали вихоплюватися „з-під ока" Комітету Державної Безпеки і органів МВД по окремих республіках.

Все це змусило большевиків до зміни в їхній туристичній політиці. Не бажаючи втратити матеріяльних користей, що їх дають багаті на доляри чи іншу закордонну валюту чужинці, Совєти тепер докладають всіх зусиль, щоб ізолювати совєтську „громадськість" від „шкідливих контактів" з людьми із Заходу.

Схваливши на партійних з'їздах і пленумах цілу низку постанов і закликів щодо боротьби з проникaнням загрозливих для комуністичного будівництва західніх ідей, Москва була примушена вдатися до ефективніших заходів „адміністрування", яким то словом в СССР визначають ув'язнення і заслання, для відстрашення власних громадян від зустрічей і зв'язків з західніми туристами, а, з другого боку, до застрашування самих туриста різними репресіями, включно з їх ув'язнюванням і депортуванням з Совєтського Союзу.

Факти такої рестрикційної у відношенні до туристів і зв'язків з ними нової совєтської „туристичної політики" починають ставати все частішими. Совєтська преса подає щораз нові повідомлення про туристів, що з'їхали з дозволених їм доріг на недозволену для чужоземців дорогу, чи про фотографування ними воєнноважливих об'єктів, що до них зараховують большевики також мешканеві злидні, і про видалювання за це туристів з Совєтського Союзу. Водночас із цим починають притягати до судової відповідальности, включно з обвинуваченням у шпигунстві, тих совєтських громадян, здебільша з-поміж молоді, які відважуються „брататися" з американським туристами, спекулюючи досталюваною ними чужоземною валютою, ґумою до жування, платівками з рок'н'роллом і навіть ... іконами. Всі ці рестрикції і шикани мають на меті одне: відстрашити туристів від контакту з совєтськими людьми, а совєтським людям відбити будь-яку охоту до самих тільки зустрічей з чужоземцями.

Треба дуже сумніватися, чи поведеться вже Москві відгородити своїх громадян китайським муром від ідей і впливів Заходу. Але водночас із цим можна мати певність, що коли комуністичним самодержцям принoшувані чужоземними туристами думки і новинки перешкаджатимуть далі у втримуванні населення в рямцях комуністичної ідеології і совєтської дійсности, то вони не завагаються перед тим, щоб усі договори про культурну виміну і туристичний рух різко і рішуче обірвати.

ПОЛІТИКА І СПОРТ

Рим. — Нема нічого в житті, що могло б залишитися в наші часи не зачепленим політикою. Не залишився й спорт. Але якщо в західньому світі політика використовує спорт лише для піднесення престижу даної країни, то в СССР ця справа виглядає зовсім інакше. Там спорт є нічим іншим, як додатковим способом впливати на всіх тих, що ним займаються, а це значить — на мільйони молоді.

Спорт в СССР є також способом національної дискримінації. Спорт бо потребує величезних засобів, які може дати в основному держава. Адже приватно можна побудувати стадіон тільки для професійних і зарібкових завдань. Але тоді там виступатимуть професіонали, яких не допускають на Олімпійські Ігрища. Та й спортовий клюб, побудований на професійній базі, не витрачатиме коштів на влаштування стадіонів і заль для тренування, через які проходив би спортовець від дитячого віку до часу, коли його можна зробити „зарібковим" чемпіоном.

Цю справу досконало використовується в СССР і т. зв. „країнах народних демократій" для закріплення режиму. Хочеш займатися спортом — підпорядкуйся державі. І не тільки формально, але й в душі, бо інакше тебе викриють і викинуть. Це не значить, що в СССР всі спортовці стали большевиками. Але це значить, що Москва використовує спорт для натиску на поневолені народи.

В умовинах „соціялістичної" держави, де все в її руках, ніхто з приватних осіб не влаштовує стадіону. Держава, кричучи про свої добродійства для молоді, потребуючи вояків, створює примітивні умовини для розвитку спорту на примітивному рівні. Але далі? Далі, коли ти не в порядку з партією, то не матимеш змоги вправляти. А коли якась територія не в порядку з Москвою, то на ній спорт просто здушується.

В Римі ми наочно бачимо, що перемоги в спорті — це вислід упертої праці спортовця. Але треба ще й умовин для тієї праці. І виходить, що великі держави перемагають в Олімпіядах тому, що мають змогу створити своїм спортовцям умовини для тренування. Але ось на наших очах юґослави перемогли у вотерпольо чудову дружину ЗДА, бо ... юґославські змагуни це фактично професіонали. Держава дає їм змогу осягнути професійний рівень.

Коли в СССР держава керує спортом, то цю свою вигідну позицію вона використовує для національної дискримінації. Це дуже просто: вистарчить побудувати на території України менше стадіонів, басейнів і т. п. як в РСФСР і будете мати чемпіонів з рядів „старшого брата". Тому, коли в Московщині на мільйон населення припадає 3.59 чемпіона, то в Україні лише 0.56. Та й тих згодом забирають до Москви на добре оплачувані становища тренерів та дорадників, і вони там знову вишколюють чемпіонів з рядів „старшого брата".

Про ці речі у вільному світі не говориться, і сміємо твердити, що також й українська преса у вільному світі цим ділом цікавиться мало. Та не може не відчути всіх розмірів цієї проблеми той, хто хоч поверховно зацікавився різними ділянками спорту при нагоді Олімпіяди. Цю проблему намагався поставити перед світовою опінією Український Світовий Комітет Спортових Справ — (УСКСС) на пресовій конференції, що відбулася в Палаті Преси 30-го серпня ц. р.

Експозе на пресконференцію було підготоване дуже старанно, але напевно воно не матиме відгуку в італійській пресі. З багатьох причин: всі журналісти, що не зайняті при Олімпіяді, перебувають на відпустках; ніхто в Італії не хоче порушувати „олімпійської гармонії" і ніхто не хоче атакувати СССР саме тепер, коли він здобуває золоті медалі і успішно міряється з ЗДА на стадіонах і в басейнах.

А взагалі — кому хочеться думати про неприємні речі? Ось тут основна причина всього зла, тут спільний знаменник різних невдач вільного світу. Доброї бо волі й чистого сумління в багатьох випадках мало. Треба ще зусилля саме в „прикрих" справах, треба риску й самопосвяти. Виґідність і „святий спокій" важко обернути в перемогу. Доказів на це є багато: і в ділянці ракет, і в Конґо, щоб назвати тільки два приклади з двох різних ділянок.

Тому впливати на спортові справи в Україні еміґрація може покищо тільки власними силами й засобами. Тому нам у Римі й залишається тільки прямий контакт з підсовєтськими спортсменами і туристами, хоч робити будьщо в цій ділянці не легка справа.

У Римі — мільйони туристів. За один лише день, в неділю 28-го серпня, через катедру св. Петра перейшло їх понад сто тисяч. Знайти у цій масі кілька десятків совєтських туристів (бо всього в Римі їх кілька соток) — дуже важко.

Спортовці ізольовані в Олімпійському селищі. Виразно видно, що Москва наставилась на те, що в Римі „Ватикан і аґенти Аллена Доллеса" хочуть розкласти спортовців, і тому береже їх. Вони майже не мають змоги порушуватися вільно. „Охоронці" мають ідеальні умовини для своєї поліційної роботи: спортовець мусить бути на режимі. А до того у Римі панує страшна спека, і „охороною від перевтоми та соняшного удару" можна випрвдати навіть замкнення до криміналу.

Та коли ви старастесь щось зробити, то будете мати бодай якісь осяги. І до гостей з України ми таки дісталися.

Дісталися ми й до туристів. Великим тут ділом була і є виставка, що її влаштував представник УСКСС у великій і гарній книгарні на Вія делля Кончілціоне, недалеко площі св. Петра, через яку проходить кожен турист, ідучи від фортеці Архангела до св. Петра.

Виставка займає велику вітрину під аркадами і вікно весь день відкрите, бо аркади охороняють від сонця. Вітрину уклали італійські фахівці, справжні мистці виставок і тому можна сміливо сказати, що ніде у вільному світі українська книжка ще не лежала у такій гарній вітрині.

О. Д-вич

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

Іван Кальмук

З ПОДОРОЖІ ПО УКРАЇНІ

(2)

Цей чоловік почав мене розпитувати, якого роду моя камера, для якої мети, комерційної чи для себе я фотографую, звідки приїхав і таке інше. Я відповів йому, що приїхав з Америки, де перебув 56 років, а народився в Липівцях Перемишлянського повіту, звідки виїхав 1904 року до ЗДА, маючи 13 літ. Він здивувався, як це я по стількох роках так добре зберіг українську мову, на що я йому відповів, що живу між українцями в ЗДА, належу до українських організацій і читаю українські газети. Змірив він мене від ніг до голови і перестеріг, щоб „не знімав дурниць". Я ж пішов собі далі фільмуючи вулиці, старі церкви, написи на установах та крамницях і все, що було для мене цікаве.

Закінчивши оглядини міста, я зайшов до туристичного бюра і звернувся до його керівника за дозволом відвідати моє рідне село Липівці, за 43 кілометри від Львова. Одержав відповідь, що на село мені нічого їхати, що я приїхав на туристичний пашпорт і не маю дозволу відвідувати Липівці. Всі мої переконування, що я маю в Липівцях брата і що я хотів би відвідати батькову і мамину могилу, що я в Липівцях народився і не бачив рідного села 56 літ — не помогли. Не помогла й моя просьба, щоб дали мені урядове авто й людину для супроводу, яка б дивилася за мною, а я за все заплачу і на вечір вернуся. Керівник бюра попрохав мене „не морочити йому голови" і порадив вислати моїм племінникам телеграму, щоб вони приїхали до Львова і зустрілися тут зо мною.

Переконавшися, що нічого не доб'юся, бо ці урядовці в совєтських установах без людського почуття і зрозуміння, вислав я до моїх кревних у Липівцях телеграму, щоб приїздили до Львова.

На другий день з'явилися вони в готелі „Жоржа". Дивлюся на них і не можу повірити, щоб селяни виглядали так, як моя родина: зодягнені, наче страхопуди, у ватовані, полатані й брудні кабати, виснажені і беззубі. Привітався я з своєю родиною і по короткій розмові повів її до готелевого ресторану, влаштованого люксусово, з китайськими малюнками на стінах, багатими килимами, кришталевими лямпами та пальмами. Обслуга з презирством споглядала на моїх гостей-колгоспників у подертих чоботях, а один з управи ресторану пробурмотів незадоволено, що я привів цілий колгосп.

Після обіду завів я своїх до готелевої кімнати, пороздавав їм привезені подарунки і пробував далі продовжувати розмову. Відповідали неохоче, притишеним голосом, наче б боялися чогось. Щойно згодом пригадав я дані мені пересторогu, що в готелевих кімнатах інсталюють мікрофони до підслухування, і запропонував моїм рідним перейтися по Стрийському парку. Там розмова пішла вже свобідніше.

Під час дальшої моєї подорожі я переконався, що в Совєтах люди не говорять, а більше шепочуть, оглядаючись на всі боки. Бавляться голосно тільки діти, але ж вони говорять між собою здебільша по-російськи. Української мови на вул. Львова майже не чути. Казали нам, що тепер у Львові багато росіян і навіть жидів більше, як перед війною, але всі вони виступають під російськими іменами й прізвищами — Борис Павлович, Дмітрій Іванович і т. д. Усі вони працюють по крамницях і бюрах, продають по кіосках содову воду і хлібний квас, говорять по-російськи і не хочуть чути української мови.

Українців із ближчих і дальших сіл до Львова не пускають, відмовляючи звільняти їх від роботи в колгоспі і не дозволяючи їм приписуватись в місті. Праці в місті селяни дістати не можуть, а як переберуться туди жити, то мешкають у найгірших домах, по льохах і виконують найгіршу та найтяжчу роботу: чищення і направу вулиць. На будові нових і направі старих домів працюють здебільша жінки, які носять цеглу, мішають цемент і т. ін. Жінки асфальтують також вулиці. Робітниці заробляють по 300 - 400 рублів на місяць.

З харчами у Львові тяжко. За всім стоять довгі черги, навіть за молоком мусять стояти жінки із збанками в руках, і буває часто, що заки дійдуть до крамниці, то молока вже нема і вони мусять вертатися додому без нічого. Бракує м'яса, і за ним теж стоять довгі черги, що бачили ми не тільки у Львові, але й в Ужгороді та в Чернівцях.

Всюди по містах відбуваються якісь дитячі паради. Діти маршують з музикою, співаючи російських пісень. В Ужгороді на вулицях чути тільки російську і мадярську мови, дармащо всі назви вулиць і вивіски на крамницях виведені по-українськи. Назви фабричних продуктів, пива, мінеральних вод, вин, цукорків — українські, аж приємно читати, а от скрізь і всі говорять тільки по-російськи. Кельнерка здоровить нас „добрим утром", допитується, чи хочемо „позавтракать" і „дадакає" щосили.

Третього дня нашого перебування у Львові ми пішли в театр імени Франка на оперету „Циганський барон". Коли ми зайняли в театрі призначені нам місця, надійшов Василь з „Інтуриста", той, що водив нас по місті і розказував про різні історичні місця. Василь сів біля мене і я, пізнавши його, почав з ним балачку. Так просидів він з нами до самого кінця вистави.

З ТОБОЮ...

(Уривки)

I.

З тобою мріяли колись
Ділити радощі й тривоги,
А от не вийшло.
Розійшлись
Твої й мої путі-дороги.

Хто винен в тому —
ти чи я?
Нехай же нас розсудять роки.
Життя нестримна течія
Нас понесла
у світ широкий.

II.

Броджу по місту
від світання,
Де вчителюєш нині ти.
Тобі привіз замість вітання
Я тихе, трепетне —
прости.

Де ти живеш —
того не знаю.
На вікна боязко дивлюсь,
З тобою зустрічі шукаю,
З тобою зустрічі боюсь.

ВОЛ. ВІЛЬНИЙ

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

МОЯ ВІДПОВІДЬ МИТРОПОЛИТОВІ СОВЄТСЬКОЇ ЦЕРКВИ БОРИСОВІ

Постановою з 1-го липня цього року митрополит совєтської церкви Борис виключив мене з числа клириків цієї церкви, де я служив дияконом. Ця постанова була надрукована в совєтськім церковнім журнальчику „Єдиная Церковь". В постанові говориться, що я виключаюсь „за недисциплінованість" і „постійне халатне відношення до виконання своїх обов'язків.

Тому, що ці слова совєтського митрополита далеко стоять від правди, дозволю собі ввести до них належну корективу. Якщо я був „недисциплінований" і „постійно халатно відносився до своїх обов'язків", то чому митрополит Борис не виключив мене перше, ніж я сам вийшов з тієї церкви? А вийшов я через те, що приїжджий митрополит Борис, замість любови до Церкви Христової, почав виявляти занадто велику любов до совєтської влади, яка бореться з Христом, відкидаючи його навіть як історичну особу. (Напр. брошура І. А. Стучевського в російській мові „Восточные корни мифа о Христе").

1-го травня цього року ми служили літурґію в Йонґставні (стейт Огайо), в парафії, яку очолює протоєрей Ф. Ковальчук (він же й редактор журнальчика „Єдиная Церковь. Після літурґії й обіду почалася дискусія на тему: чи є в совєтах свобода релігії? Я доказував, що свободи релігії там нема, бо ніхто не має права видавати духовної літератури проти безбожницької макулятури. При цьому я покликався на означену вище брошуру Стучевського.

Митрополит Борис відповів, що їм не треба нічого писати, бо, наприклад, в його одеському соборі вміщується 3,000 чоловіка, і він може там говорити проти безбожництва. Коли я сказав, що цього не досить, бо брошура Стучевського видана в сотнях тисяч примірників, і що поширюють її головним чином серед комсомольців, які в церкву ніколи не ходять, догоджаючи митрополитові й совєтській владі, озвався протоєрей В. Боровой (білорус) — доцент ленінґрадської духовної академії: — „Що ви тут сидите й показуєте кулака в кишені? Ідьте туди й пишіть проти таких брошур". Я відповів, що досить боровся з комунізмом, як він там зароджувався, і тепер тут борюся, оскільки можливо, своїми писаннями. В цей момент щось сказав присутній молодий священик сирійської парафії, Абрамцов. Тоді митрополит Борис скочив зі свого місця зі словами: „Але ж совєтська влада є моя рідна, я люблю її". Почувши це, я зрозумів, з ким маю діло, і рішив покинути так звану патріяршу церкву.

Коли мене протоколювали на протодияконство, то запевняли, що в патріяршій церкві нема ніякої політики. Виявилось навпаки: — совєтська патріярша церква є підсобне підприємство (чи організація), за допомогою якого вводиться в облуду людство і впроваджується опінію, що комунізм дбає про загальний добробут, а не є світовим злом.

Митрополит Борис любить совєтську владу, яка бореться з Христом, отже він не може бути щирим слугою Христа. Когось він хоче обманути, але
... пор. Ст. Слюсар-
Бога обманути не можна.

А. Кумановський

Робітництво — головна сила у змаганнях із комуністами

Вашинґтон. — Напередодні Дня Праці президент Айзенгавер, віце-президент Ричард М. Ніксон і сенатор Джан Ф. Кеннеді склали заяви про те, що американське зорганізоване робітництво — це сила, яка допоможе ЗДА виграти змагання з комуністичним світом. В своєму останньому зверненні з приводу Дня Праці президент Айзенгавер заявив, що „вільні змагання американських робітників за свою долю поліпшили життьовий стандарт цілої країни, ці та осягнули безпеку при праці та забезпечили себе і свої родини краще, як яке небудь інше громадянство в цілій історії світу". Віце - президент Ніксон заявив, що надійде час, коли і робітництво в комуністичних країнах „втішатиметься овочами волі". Сенатор Кеннеді казав, що американське зорганізоване робітництво втримуватиме тісніші зв'язки з закордоном. „Вільний робітничий рух, казав Кеннеді, гратиме щораз більшу ролю в стримуванні комуністичної агресії".

Василь Волицький

У КИЄВІ 30-го І 31-го СЕРПНЯ 1919 РОКУ

(Фрагмент із спогадів)

(5)

Ще перед тим наші прихильники з міста повідомляли телефоном, що в сторону Думи посуваються відділи денікінців. Телефони відбирали особисто пор. Кривоносюк або пор. Феданків. Під час розмови пор. Кривоносюка з полк. О. Микиткою і от. О. Гофманом знову перестoрога телефоном: — „В сторону Думи їдуть денікінські кіннотчики".

Незабаром після цього на майдан перед Думою заїхало на конях декілька денікінських старшин. Побачивши, що ними ніхто не цікавиться і почувши з-посеред публіки не дуже то прихильні на свою адресу вигуки, вони зараз же від'їхали.

Не минуло й чверть години, як від Печерського наблизилася до Думи досить численна група маніфестантів. На чолі її йшов „батюшка", рукою притискаючи до грудей хреста, а за ним несли ікону св. Николая. Якась баришня - прапороносець несла трикольоровий прапор, а за нею посувалось кількасот чоловіків і жінок.Ззаду верхи на коні їхав підстаркуватий денікінський полковник, провадячи відділ піших „вольноопределяющихся", тобто однорічних аспірантів"**).

Батюшка, а за ним чорносотенні „паломники", співаючи „Боже, царя храні", прямували до головного входу Думи. Українська публіка у виступі батюшки доглянула мавпування сумної пам'яті Гапона, накинулася на нього з грізною лайкою і вирвала з його рук хреста, в ікононосців — ікону св. Николая, а в баришні — трикольоровий прапор***). Нічого не поміг ні полковник, ні його „атряд вольноопредєляющихся".

Маніфестанти розпорошились, а полковник із своїми вояками повернув у тому напрямі, звідки прийшов.

Атмосфера на деякий час прочистилась; українська публіка насторожено ждала.

На годину-півтори я відійшов з будинку Міської Думи в кватиру Команди куреня в готелі „Континенталь", не далі як 100 - 150 кроків від Думи, щоб там з доручення пор. Кривоносюка написати „курінний наказ" на 1го вересня. Скорим кроком перейшов через Хрещатик, і за дві-три хвилини вже був у „Континенталі". На подвір'ї готелю вже розташувались підводи бойового обозу куреня. Я пішов на перший поверх, в кімнати курінних старшин.

Там я відсвіжив собі холодною водою лице й груди і з думкою бодай півгодини передріматися у чистенькому ліжку по безсонних ночах — сів до роботи. Ще не закінчив я своєї 15 - 20-хвилинної роботи, як мою увагу насторожив якийсь гамір, що нерівними хвилями щораз сильніше докочувався зі сторони Думи в мою кімнату. Невже почався в'їзд Головного Отамана і Начального Вождя УГА? — промайнуло в моїй голові. Закінчивши писання, я поспішно подався до Міської Думи, щоб пор. Кривоносюкові зголосити виконання наказу і зорієнтуватися, що там діється?

Одначе зголоситись в пор. Кривоносюка було неможливо, бо він якраз промовляв з бальконy до багатотисячної маси людей, що вщерть заповнили площу, дожидаючи приїзду Вождів - Визвольників. Але в даний момент ішло не про вітання Вождів і не про їхній урочистий в'їзд, а про „трьохцвєтний флаг єдіной вєликой і нєдєлімой", що менший формою від чудесного синьо-жовтого, похилений вниз, ліворуч від нього, звисав з балькону. Українська публіка вигукувала щосили „Геть трьохцвєтний!" а чорносотенна група „Урра трьохцвєтний!". Вигуки українців виразно домінували в тому гаморі.

Звідкіля ж узявся на думському бальконі неділимський „трьохцвєтний"?

По 2-ій годині з'явився перед Міською Думою кінний відділ золотопагонних офіцерів. Він виїхав з Олександрівської вулиці, на якій, згідно з наказом „здержувати", але не стріляти", пробував його зупинити чет. Омелян Верхола, звертаючися по-військовому до їх провідника.

— Четар УГА, Омелян Верхола, має наказ вашого відділу далі не пустити. Ваш відділ, пане генерале, прошу завернути!

— Генерал фон Штакельберг! — відрекомендувався денікінець. — Смотрітє, маладой афіцер, нє я іду, мєня народ нєсьот.

Коротко перед тим приїхав у Думу ген. Антін Кравс, командувач Третього корпусу УГА і армійської групи „Київ*) з начальником штабу 3-го корпусу от. Льобковіцом. Ситуація була дуже поважна. Ще вполудне студенти й робітники подали вістку, що денікінці обеззброїли залогу УГА в артилерійському депо і в поліційному участку біля Печерської Лаври, тобто Восьму сотню пор. Ст. Слюсарчука, а в Арсеналі — Сьому сотню пор. Вол. Струця. Робітники з Печерського також інформували, що під час розброювання залоги в поліційному участку кількох українських вояків вбито. Про цю подію пор. Кривоносюк повідомив негайно в Думі от. Гофмана, команданта Восьмої бриґади, а старшинам залоги Думи — пор. В. Юрченкові та Вол. Феданкову — видав накази, що їх подиктувала вимога воєнної хвилі.

**) В австрійській армії — "Einjähriger Freiwilliger". До цієї категорії вояків зачисляли юнаків з середньою освітою (у війну по шостій гімназійній). Їм прислуговувало право вибору зброї і в мирний час один рік військової служби, яку проходили в старшинській школі.

***) Мабуть, неясні поголоски про сутичку української публіки під Київською Думою з цими маніфестантами послужили реконструкторам спомнинів от. Льобковіца притокою до твердження, буцімто українська публіка вдерлася того дня в Думу і зірвала з балькону „трехцвєтний" денікінський прапор. Твердження невірне. Українська публіка порвала тільки прапор чорносотенних маніфестантів, заатакувавши їх і вирвавши їхнього прапора, яких три години перед тим, поки запорожці скинули з Думи „трьохцвєтного".

*) У склад групи входили І. і ІІ-й корпуси УГА і корпус Запоріжців.

ОДИНАДЦЯТЬ РОКІВ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В НЮ ЙОРКУ

Минає 11 років від часу, коли українські патріоти, що знайшлися на еміґрації в Америці, зорганізували на терені міста Ню Йорку Школу Українознавства. Ці одинадцять років тихої, непомітної але наполегливої і мозольної праці учительського персоналу над українськими дітьми заслуговують на пильну увагу українського громадянства.

Справді, 11 років тому, коли українська еміґрація почала переселюватися настало з Европи до ЗДА, наша молодь привезла з собою на нові землі невеликі знання про рідну землю, які встигла набути то тут, то там на різних етапах свого перебування. Але, поринувши відразу в чужу стихію, вона дуже швидко почала розгублювати з своєї пам'яти не тільки ці скупенькі свої знання, а й забувати рідну мову, все більше відчужуватися від свого середовища. Була навіть небезпека, що молоде наше покоління зовсім стратить національне своє обличчя під впливом великоміської вулиці.

На щастя, серед наших переселенців у Ню Йорку знайшлося кілька жертвенних ентузіястів, які з запалом взялися за справу ратунку нашої молоді. З їхньої ініціятиви створено Школу Українознавства, в якій сотки наших дітей упродовж минулих 11-х років мали змогу ознайомитися з українською літературою, — здобути знання української історії і географії та засвоїти собі основи української культури.

Діти встигли пізнати в цій школі покинену країну своїх батьків, хоч дуже багато з них цієї країни ніколи не бачили. Педагогічний персонал впливав на учнів школи в тому напрямі, щоб вони не соромилися своїх українських прізвищ і свого українського походження, а навпаки — на кожному кроці, де б їм не доводилося бути, ширили правду про Україну й старанно спростовували різні неправди й баламутства наших ворогів, які змисне пускають їх про наш край і наш народ, чорними фарбами зарисовуючи його минуле.

Крім ширення цих корисних знань серед учнів, наша школа призвичаювала їх відзначати загально-національні українські свята, як, наприклад, Свято Державности та свята Листопадові й Шевченківські. А це давало молоді багато моментів здорових переживань і плекало в її душах любов та пошану до своєї нації. Рівночасно Школа впливала на нашу молодь, щоб вона якнайбільше набиралася загальних знань та кінчала вищі американські школи, що давало б їй можливість займати в майбутньому вигідніші становища на ступенях тутешнього життя та допомогти нашій національній справі. Як бачимо, завдання Школи Українознавства на американському ґрунті стали живим продовженням тих високих засад, яким служила на наших рідних землях наша Рідна Школа.

Проте з жалем мусимо ствердити на цьому місці, що українська суспільність в Америці невідповідно оцінює ці високі наші завдання. Видаючи багато грошей на різні цілі наші фінансові й громадські установи залишають школу українознавства поза засягом свого зацікавлення, забуваючи, що коли не буде тут національно вихованої молоді, то всі наші національні інтереси і змагання в американській землі будуть безуспішні. Задержати тут наш національний дух зможе лише відповідно вихована молодь, а це виховання дає їй наша Школа Українознавства.

Згадуючи про цю нашу школу, хочемо для історії зафіксувати три фази її розвитку. Заснована вона була восени 1949 р. з ініціятиви д-ра Костя Кисілевського при тісній співпраці д-ра Никифора Гірняка, проф. Мик. Кокольського, композитора проф. І. Недільського, проф. Ростковича, д-ра Луки Луцева, проф. Євгенії Храпливої, проф. Степана Стецика, проф. Кузьми та інших. В тому періоді нюйоркська школа начисляла від 80 — 120 учнів річно. Під доглядом цих піонерів школа проіснувала до 1954 р., коли провід її перебрав у свої руки д-р Михайло Рабій, який кермував виховними справами до своєї смерти в 1958 р. Від 1958 р. школа перебуває під дирекцією д-ра Василя Вишиваного. В теперішньому періоді школа начисляє 200-220 сталих учнів річно

Повідомляючи про це все наше громадянство, сподіємося на широку підтримку з його боку. Чим більше учнів в школах українознавства, тим більше зросте національна свідомість нашої молоді, а це лише вийде на користь української спільноти в Америці.

д-р Василь Вишиваний

Перша і друга кляси Школи Українознавства в Ню Йорку. У першому ряді сидять учителі: Олександра Рабій, Степан Салик, директор школи д-р Василь Вишиваний, о. Кузьмяк, ЧСВВ, та Марія Пришляк.

Абітурієнти Школи Українознавства в Ню Йорку в 1960 р. і їх учителі — (перший ряд вгорі): д-р Софія Карпинська, о. д-р Юліян Катрій, ЧСВВ, директор школи д-р Василь Вишиваний, о. Орест Засійбіда, ігумен ЧСВВ, та Степан Салик.

Яблучний оцет і мед — засоби народньої медицини

Шкода, що доба має лише 24 години. Часами хотілося б той час стримати, щоб так скоро не гнав. Щоб було більше часу на науку, читання, дискусії, роботу та розривку. А то в половині доби вже чоловік хилиться і очі його прижмурюються. Треба поспати, щоб токсини, які назбиралися за дня вийшли, а сила-енергія прибула. Власне, про це й хочу говорити.

В суботу 20 серпня знову був на зборах пасічників нюйоркського стейту в Гантерсі. Н. П. Було їх там понад три сотки. Між іншими бесідниками виступав там д-р Д. С. Джарвис, той, що написав книжку „Вермонт Фолк Медисин", яка й досі стоїть на списку „бест селлерс", розходячись тисячами примірників щотижня. А коли книжка так добре розходиться, то в ній мусить бути щось таке, що людям треба, що їм подобається.

Два роки тому, як я тую книжку купив і уважно прочитав. Але більше залишається в пам'яті, коли слухаємо самого автора.

Джарвис народився 1881 року, отже має вже коло вісімдесятки. Але він ще радо виступає на зборах пасічників, охоче відповідає на питання і дає мудрі порадц. У своїх виступах розповідає він про свій досвід, набутий з довголітньої лікарської практики.

Понад 50 років тому д-р Джарвис відкрив лікарський кабінет у місті Барре, Вермонт. Незабаром він завважав, що місцеві люди мають свої власні способи триматися при доброму здоров'ю. Тоді, порадившись з іншими лікарями, заснував він клюб для студіювання народної медицини.

Стейт Вермонт лежить на півночі ЗДА. Температура повітря змінюється там денно на 50 ступнів. Місцеві люди, а зокрема фармери, мусять бути дуже витривалі, щоб такі зміни витримувати.

Д-р Джарвис з іншими лікарями почав досліджувати секрет здоров'я і довголіття фармерів, яким уже переступило за 80 і 90 років, але які ще й мула могли б перевернути. І що ж він завважив?

Яблучний оцет і мед в щоденному раціоні кожного фармера. Вони попивають їх, коли є спрагнені, змучені, перед їдою, по їді, коли встають і коли йдуть спати. Також доливають оцту до води курятам, щоб скорше росли, дають його курам, щоб несли міцніші яйця, вагітним коровам. — Жінки й чоловіки обмивають лице водою з оцтом (2 ложечки на склянку води), і запевняють, що від того лице буває рожеве і не має зморщок. Мокре лице вони не витирають рушником, але дають йому обсохнути.

Також вагітні жінки заживають щодня оцет з медом і водою, щоб діти родилися здоровші. Вони кажуть, що після яблучного оцту і меду волосся в новонароджених на голові таке, що хоч до фризієра його неси. У воді з оцтом вермонтські фармери купаються (пів пайнти на ванну). А вже хто дістає корчі вногах, то лише натерти ті місця, де є корч, оцтом, і все відразу минає.

Ця курація дуже дешева, і варто кожному на собі її випробувати. Пропорція яблучного оцту і меду така: дві малі ложочки того й другого на шклянку води. Все це треба замішати і помалу випити. В гарячі дні можна випивати по дві і більше таких порцій. Самий мед — занадто сконцентровані солодощі. Сама вода декому не смакує, і, як уживати її забагато, вона змиває вітамін „С".

Д-р Джарвис свято вірить, що його рецепта дуже добра для поліпшення здоров'я. Бувши вже два рази на його, сказати б місіонарських доповідях, хочу поділитися своїми враженнями й з читачами „Свободи".

М. Сурмач

Совєти далі проводять на Олімпіяді частинно завдяки українцям

Рим. — Після десяти днів змагань на Олімпійських Іґрищах в Римі неофіційне точкування країн — учасників показує Совєтський Союз на першому місці з 385 і пів точками, перед ЗДА з 355 і пів точками. Дальше йдуть в точкуванні Німеччина, яку репрезентують спільно спортовці західньої і східньої Німеччини, Італія — господар Ігрищ, Австрія і Мадярщина. Коли йде про число перших місць у конкуренціях Олімпійських Ігрищ, то обидві країни, тобто Совєтський Союз та ЗДА, здобули стільки само перших місць і золотих медаль, бо по 21. Америка завела у коротких бігах, стрибку вгору, де Джон Томас власник світового рекорду здобув лише третє місце, та в меті молотом, де Конноллі відпав в елімінаційних змаганнях. Совєтський Союз виявився сильним крім конкуренцій, в яких його спортовці досі вели перід, теж у таких ділянках спорту, як веслування, фехтування та навіть наколесництво.

В змаганнях, які ще ждуть на вирішення в наступних днях Ігрищ, не остало багато можливостей для здобуття золотих медалів, чи взагалі точок для ЗДА. Знову ж Совєтський Союз, який має перед собою ще великі можливості у руханці та дужанні, де досі совєтські змагуни здобували перемоги, має вже майже запевнену перемогу у неофіційному точкуванні країн. Серед репрезентантів Совєтського Союзу є велике число українських спортовців, які змушені заступати на спортовому майдані, чи біжні, чужу їм державу. Досі з цих українців у совєтській репрезентації здобули гарні осяги і медалі: Віра Крепкіна у стрибку вдовжінь — перше місце, В. Брумель у стрибку згору чоловіків — друге місце, та В. Голубничий у ході на 20 км — перше місце. Це лише три прізвища із більшого числа наших спортовців, які вибилися на кращі місця змагань Олімпійських Ігрищ з участю 84 країн.

● Морська Ліга ЗДА вислала звичайний підводний човен „Ди Кровкер", який відвідуватиме европейські порти та роздаватиме потребуючим одежу і інші речі щоденного вжитку. Вантаж цього підводного човна називають „керованими ракетами милосердя".

У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗГИНУЛО 16 ВОЯКІВ ЗДА ВІД ВИБУХУ ГРАНАТИ

Бонн. — Під час теренових вправ 3-ої американської панцерної дивізії в Західній Німеччині, до яких належало також стріляння гострими набоями, з невиявлених до цього часу причин гарматній набій з гавбиці залетів у минулу п'ятницю 2-го вересня у поле, на якому були розтаборені вояки, пробив одно шатро, розірвався в другому та своїми відламками знищив ще наступне. В кожному з тих шатер були вояки. Внаслідку було 16 вбитих і 27 ранених. Командант дивізії ген. Бредерік Бравн наказав негайно перевести гостре слідство для устійнення винуватців того нещасливого випадку.

Іра Бала

Оперова співачка, Меццосопран, прийме участь в імпрезах ВИСТАВКИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА у Вільному Світі у Дітройті, Миш.

Повідомляємо всіх наших Знайомих, що

в СУБОТУ, 10-го ВЕРЕСНЯ 1960 року відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

за

бл. п. Степана СЕНЮТИ

в год. 8:30 ранку

при 661 High Street — в НЮАРКУ, Н. Дж. (мешкальний дім оо. Редемптористів).

ПРОСИМО ПРО МОЛИТВИ ЗА НАШОГО ПОКІЙНИКА.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що дня 4-го вересня 1960 року, по короткій недузі, упокоїлася в Бозі, на 59-му році життя, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ,

бл. п. Марія з Басарабів ТИБОР

Покійна народилась в селі Кнісело, пов. Бібрка, Західня Україна, дружина контролера „Народної Помочі" в Пітсбургу, Па., довголітнього члена 361-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку.

ПАНАХИДА — в СЕРЕДУ, 7-го ВЕРЕСНЯ 1960 року, в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку, в год. 8:00 веч.

ПОХОРОН — в ЧЕТВЕР, 8-го ВЕРЕСНЯ 1960 року, в год. 9:00 ранку, до церкви св. Володимира, при Іст 14-ій вул., а опісля на Clover Leaf Park Cemetery, Woodbridge, New Jersey.

У глибокому смутку:

муж — ПЕТРО
син — ВАСИЛЬ
донька — КАТЕРИНА
невістка — СТЕФАНІЯ
внуки — ВАСИЛЬ і ДАНА

Український Музичний Інститут у НЮ ЙОРКУ

П'ятий Загальний З'ЇЗД УЧИТЕЛІВ Українського Музичного Інституту

— відбудеться —

в неділю, дня 11-го вересня 1960 р.

в залі ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ в НЮ ЙОРКУ — 149 2-га Евє. (між 9-10 вул.).

ПОЧАТОК — в год. 10:30 ранку.

Український Музичний Інститут ВІДДІЛ у ДІТРОЙТІ, Миш.

ВПИСИ

НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1960-1961.

Склад учителів:

ФОРТЕПІЯНО: М. ВІХАНСЬКА, Б. ЛОНЧИНА, І. РЕШЕТИЛОВИЧ, С. СОЯ, М. ТАРНАВСЬКА.
СКРИПКА: Б. САРАМАГА.

ПІВРІЧНІ ТА РІЧНІ ІСПИТИ. ПОВІДОМЛЕННЯ — СВІДОЦТВА.

Зголошуватись у поодиноких вчителів.

Школа Українознавства при „Самопомочі" в Ню Йорку
712 E.9-та вулиця — тел.: YU 2-1430

Дирекція Школи повідомляє громадянство Ню Йорку, що вписи до всіх кляс школи на шкільний рік 1960-1961 відбудуться в суботу 10 вересня 1960 р. від год. 10-ої рано до 4-ої по полудні.

Навчання для нижчих кляс, це є від 1-ої до 6-ої розпічнеться в понеділок 12 вересня 1960 р. в год. 5-ій по полудні, для вищих кляс — 17 вересня 1960 р. в год. 9-ій рано.

Дирекція Школи

• КНИЖКИ •

Іван МАНИЛО

Із збірки

„Пеани і кпини"

ЛАСТІВКА І ПАВУК

Де сонце злоторунить води,
Де хвиля котиться до рук,
Жив син облудної породи —
Павук...

Павук! Від цього Павука ще
Ніхто не знає вороття:
Він зловить Муху — і пропаще
Її життя.

Розставивши тенета всюди,
Поліз він хижо на ріллю,
І злісно мріяв: „Добре буде,
Коли ще й Ластівку зловлю.
Вона ширяє в високості,
Похмурости розбивши спліт...
Я потрощу їй крила й кості
І крівцю буду пить!"
А Ластівка собі літає,
Дарма, що ворог наставля,
Засновує і заплітає
Липкучу сітку іздаля...
Павук розставив навіть зайві
Тенета й мороком заплів...
А Ластівка — в небеснім сяйві
І не вертається з полів...
Немає Ластівки, немає...
Внизу — Мушва і Павуки...
І линуть дивні водограї
Повз кручі в море залюбки.
Не наставляй, Павуче, вуха,
Не заплітай мої степи:
Крилата Ластівка — не Муха,
І не тобі її схопить!!

Пенсільванський університет, 1957.

КНИЖКИ І. МАНИЛА: „Колючий сміх" — ціна 25¢; „Постріли з пера" — 30¢; „Січ і відсіч" — 35¢; „Запоріжжи сміється" — 25¢; „Байкар" 50¢; „Пеани і кпини" — 50¢, висилаємо негайно після одержання хоча б $1.00. Замовлення висилати на адресу В-ва „ВОЛОСОЖАР":

WOLOSOZAR
Box 472, Vineland, N. J., USA

• КНИЖКИ •

Вже вийшла друком книжка Євгена Ляховича

Форма і зміст Українських Визвольних Змагань

Книжка аналізує психічні основи тих змагань

Ціна з почтовою пересилкою $3.00

Можна замовляти у:

Miss Gibbons
18 Windermere Rd.
Upper Montclair, N.J.

ПОДЯКА

З Волі Божого Провидіння, 22-го липня 1960 року, відійшов у Вічність, по важких терпіннях, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО і СИН,

бл. п. ЮРІЙ САЛЕВИЧ

Після урочистих, похоронних Богослужень у церкві св. Арх. Михаїла в Гартфорді, Конн., відпроваджено Покійного на місце вічного спочинку, на український цвинтар в Гластонберах.

Цією дорогою, з глибини серця, складаємо найсердечнішу подяку Всім, що віддали останню прислугу Покійному й старалися потішити нас у час нашого найбільшого горя.

В першій мірі сердечно дякуємо Високопреподобному о. Дек. Стефанові Баландюкові — пароховi, що часто відвідував в шпиталі й словами розради та потіхи старався улегшити терпіння і муки Покійного. Зокрема за уділення Найсвятіших Тайн, відправлення Парастасу і похоронних Богослужень, та за зворушливе прощальне слово над домовиною в церкві. Належну щиру подяку складаємо Веч. о. Масевкові за Панахиду в каплиці, та похоронне Богослуження на цвинтарі.

Наша особлива подяка належиться Українському Національному Хорові під проводом п. О. Пришлика, та п. М. Шевчука, що своїм прекрасним й милозвучним співом звеличав усі похоронні Богослуження.

Щира подяка Українському Горожанському Клюбові й Дирекції, Відділові ч. 277 УНСоюзу, Товариству УСК-у, Приятелям і Знайомим за прекрасні вінки і квіти, за жертвовані Служби Божі, та заупокійні молитви.

Велике Спасибі Вп. пп. М. Червінському, П. Оренчукові, Е. Борейкові, Іллі Панахидові, Л. Новацькому, І. Бундзякові, що несли домовину Покійного.

Із глибини душі сердечно дякуємо нашим дорогим Приятелям П-ству Мединським за велику моральну поміч, та що в ці важкі хвилини були постійно з нами. Щиро дякуємо п-ні Л. Романишиновій, що відвідувала, щоденно, в шпиталі Покійного. Щире Спасибі П-ству Платошам, Бундзякам, п. Д. Кульчицькому, п. І. Янушевському та п. Г. Олексяк, п. І. Гілевич, що не відступали від нас, та ввесь час старалися чим-небудь нам допомогти.

Хай Всевишній благодарить своєю обильною ласкою Всіх, що яким-небудь способом причинилися до вшанування пам'яті нашого Найдорожчого й Невіджалуваного — бл. п. Юрія Салевича.

ЯДВИГА — дружина
АНДРІЙ — син
ПАВЛИНА — мати

Увага! Провіденс, Р. Ай., Увага!
WOONSOCKET, PAWTUCKET, CENTRAL FALLS, WARWICK, R. I.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРАФІЯ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

— влаштовує —

в неділю, 11-го вересня 1960 р.
(SEPTEMBER 11th, 1960)

ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ ПІКНІК

на відомій площі TOEGEMANN'S FARM
165 Cherry Hill Road — JOHNSTON, R. I.
ПОЧАТОК — в год. 1:00 по пол.

Добірний буфет. — Музика "А-1". — Розігравка модерного телевізора, різних вартісних речей та державного бонду.

ДОЇЗД: З Провіденс їхати по Hartford Ave. З Вунсакет і околиць їхати дорогою ч. 5 аж до Cherry Hill Road, Johnston, R. I.

ВСІХ РАДО ВІТАТИМЕ
ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

Проф. д-р МИКОЛА ПОЛЕВСЬКИЙ

розпочинає лекції і приймає нових учнів

КОНЦЕРТОВА КЛЯСА ФОРТЕПІЯНУ,

групи

ЗААВАНСОВАНИХ і ПОЧАТКІВЦІВ

в Українському Музичному Інституті в НЮ ЙОРКУ

та

в Українському Музичному Інституті Відділ у ФИЛАДЕЛФІЇ

Інформації і вписи в Ню Йорку — через телефон: TRafalgar 3-9487

Лекції й інформації у Филаделфії — кожної суботи, починаючи від 10-го вересня: „Самопоміч" — 813 N. Franklin St.

Д-р Надія ТУРКЕВИЧ

— ДЕНТИСТ —

повідомляє про

<— ВІДКРИТТЯ —>

ЗУБНОГО КАБІНЕТУ

9120 JOS. CAMPAU (corner Hanley)
DETROIT 12, Mich.
TRinity 3-7860

Спілка Української Молоді Америки
ОСЕРЕДОК ім. УПА у ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.
РІЗНОМАНІТНА ПРОГРАМА.

Останній в цьому сезоні
ОСІННІЙ ФЕСТИН

Неділя, 11-го вересня 1960 року
на ПЛОЩІ СТЕНДЕРОВИЧА.
ОРКЕСТРА З ЧЕСТЕРУ, ПА.

• ПРАЦЯ •
• HELP WANTED FEMALE •

Потрібно
ДІВЧИНИ
до помочі в крамниці-гросерні. Помешкання та харч може бути на місці.
Телеф. в Лонг Айленд:
HU 2-9648

• PROFESSIONAL •

ЧИ ВИ — ВІДПОВІДНА ЛЮДИНА ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ НАГОДИ ЖИТТЄВОЇ КАР'ЄРИ?
Докладний вишкіл в професії асекурації на життя. Безплатно. Без зобов'язання. Успішні кандидати дістануть привабливі пропозиції праці. Напишіть або закличте: Mr. BLACK
415 Madison Ave., NYCity
PLaza 5-2800

BUY U.S. SAVINGS BONDS

• REAL ESTATE •

NEW BRIGHTON, Staten Island
Чудов. "Frame & slate shingled" ДІМ, 4 спальні, мосяжні рури, жалюзі, вікна, гаряча вода, автоматичне огрівання. Свіжо відновлене, в доскональому стані, низький податок — $180 на рік. Близько школі, склепів і автобусу. Тільки $10,500. Наглий продаж. Треба оглянути.
SA 7-2392

Велика нагода
купити 16-кімнатну
ХАТУ
в Атлантик, Сіті, Н. Дж.
при 147 Савт Ошен Евеню, один бльок від Борд Вок.
Кімнати і апартаменти виряджені усім потрібним для вживання. Вироблений „бизнес", сталі гості з усіх міст Пенсильвенії. Дім продає українська жінка, з приводу недуги, за ціну $25,000.00. Умови вплати грошей при контракті. Прошу голоситися:
Mrs. Kathryn FELCHER
147 South Ocean Avenue
Atlantic City, N. J.
Tel.: Atlantic City 4-3847

BRONX, N. Y.
Fordham Vicinity — 9-кімн. дім, в доброму стані, нові шинглі та цілково відновлений. Добрий дохід. 4 кімнати винаймається, що дає понад $200 місячно. Модерна лазничка і кухня, мосяжні рури, олив. огрівання, близько шкіл, склепів та комунікації. Добре купно за $17,000.
Телеф.: LU 4-8548

COLLEGE POINT, L. I.
Чудовий 2-род. дім, 85 × 100, 5 + 5 кімнат, обидва вільні, модерн. лазничка, викінчений підвал, нове газ. огрівання. Гараж на 2 авта, 2 комірки, город. Новий пліт. Дім надається для мами і доні. $26,500. Треба оглянути.
IN 1-9059

STAPLETON — Staten Island
1-род. ДІМ,
8 кімнат, багато шаф, вітальня, їдальня, лазничка, викінч. підвал, кахлева лазничка, пивральня і сушарня, 2 кімнати на піддашші, чудовий вид, гар. спальня, в доброму стані, досконале для великої родини. Треба оглянути, щоб оцінити. Близько шкіл, склепів і церкви. Жадає $17,000.
Tel.: SA 7-7360

ЗІ СПОРТУ

АМАТОРИ „ТРИЗУБА" БЛЕСТІЛИ В ПРОГРІ

УСК І Б Ню Йорк — УСТ „Тризуб" Аматори, Філадельфія 4:2 (1:2)

УСК І Б: О. Ховайло (Я. Шмотолоха), — Ю. Коваль, (М. Демерець), Р. Підгорецький, — М. Нежемецький (Я. Калина), І. Гаврилюк, О. Наливайко, — Т. Павук, С. Шмотолоха (В. Нежемецький), Р. Стокгаммер, О. Гошко, В. Гной.

Ворота для УСК-у: 1:1 В. Гной (карний), 2:2 Р. Стокгаммер (карний), 3:2 В. Гной, 4:2 В. Нежемецький.

Менажер УСК І Б: Юрій Колодій. Суддя: Андрій Богачик. Глядачів 500.

Неділя, 28 серпня. Українське Село, Бавид Брук, Н. Дж. — Напочатку автор цих рядків мусить висловити жаль, що йому, помимо старань, не вдалося одержати складу і стрільців воріт „Тризуба". Але пікнік-пікніком: важко вимагати, щоб в забаві люди турбувалися складами для якогось „писаки". А шкода! Бо неодин із змагунів теперішньої аматорської дружини буде на довгі роки великим світлом у нашому футболі. Це також є правдою про деяких змагунів резерви УСК-у. Залишається за обидвома клюбами, одначе, чи ці майбутні зірки не згорять завчасно. Думаю, що мене всі зрозуміють: говорю про „політику" клюбів, що часом забагато забуває, що футбольні таланти обов'язково не мусять носити чужі прізвища і діставати по 30 долярів за змагання.

Змагання резерви УСК-у (підсилені Р. Підгорецьким, О. Наливайком та І. Гаврилюком) і аматорів „Тризуба" (підсилених Б. Марчуком із УСТ „Січ" Елізабет та Н. Варварюком) були назагал цікаві, традиційно пікніково-криливими в деяких моментах з видним браком спортсменства по обидвох сторонах. Але це й мало свою позитивну сторінку: було видно в цих молодих — футбольне серце, — що його так болюче деколи відчувається в наших високоплатних змагунів.

Аматори „Тризуба" — минуло-сезонового першуна Першої Дивізії у Філадельфії, дали прикмітно несподіванку для численних глядачів. Вони в полі були кращими від УСК-І Б і тільки уступали усківцям в їх метропольній тактиці, так назву, вміні використовувати ситуації. Взагальному цікаве психологічне явище! В тому і лежить суть заслуженої вигранної УСК І Б. Дуже добрі в „Тризубі" декілька південних американців.

Суддя п. А. Багачик — нерішучий.

В передзмагу учні СК СУМА Трентон перемогли учнів УСК-у 2:0.

СПРОБА БЕЗ РЕЗУЛЬТАТУ

УСК Ню Йорк — Грецький АСК 3:3 (1:2)

УСК Ню Йорк: А. Голуб, — А. Олинець, Р. Підгорецький, — М. Панькевич (І. Маланчук), І. Гаврилюк, О. Наливайко, — Є. Мельниченко, М. Вітюк, І. Боянівський, Р. Стокгаммер, Я. Василевський.

Ворота для УСК-у 1:1 Р. Стокгаммер, 2:2 І. Болнівський, 3:2 М. Вітюк.

Глядачів 250.

Неділя, 21 серпня. Український спортовий майдан. — Признатися щиро, то ми йшли на ці товариські змагання двох бувших конкурентів в 1-ій Лізі НАСРС (греки тепер є партнером УСК-у на Спортовому Майдані) більше з цікавости побачити, як виглядає поширений майдан УСК-у, яким зацікавлені дружиною УСК-у, що в сезоні 1960-1961 буде змагатися в „Оберлізі" НАФС, що є одною з найвищих футбольних Ліг ЗДА. Ми були попереджені, щоб не сподіватися „великих змін" під цю пору в дружині. Самі змагання показали, що ми є ще в „огірковому сезоні". Грала нормальний хід попередніх зустрічей цих двох дружин: греки „брикали" в першій половині й „осіли" в другій, а наші не „брикали" ані „осідали" під час цілих змагань. За виїмком декількох дійсно гарних загравань, надто численного промахування різних ситуацій по обидвох сторонах і факту, що після оглядання всіх тих інтернаціональних дружин знову добре було бачити в цій УСК — Це безбарвність побільшував факт, що в буфеті забракло пива і содової води, а сонце пражило і пражило.

Відносно УСК-у: коли ці змагання мали бути першою спробою формування дружини до вищих завдань, то автор цих рядків не міг добратися до сенсу, бо бачив в дружині обличчя, що ані вони самі, ані менажер УСК-у не сподіваються бачити їх напостійно. А відсутні були такі надійні змагуни, як В. Шмотолоха, В. Франц, а Т. Павук чомусь змагався в резерві. В сумі — спроба без результату.

Роман Лисняк

• **Генеральний секретар** Об'єднаних Націй Даг Гаммаршилд прислав державному секретареві Гертерові депешу з висловами співчуття з приводу „скандальної" поведінки конголійських вояків супроти 8-х американських летунів, що їх конголійці побили в Конґо. Гертер подякував Гаммершилдові і заявив його, що побиті вояки і їх родини будуть вдячні йому за його зрозуміння.

• **В Ірані** новий уряд прем'єра Ярафа Шаріф-Імані казав припинити остаточне підрахування висліду недавніх парляментарних виборів. Всі виборчі скриньки опечатано. Здогадуються, що це стоїть, мабуть, в зв'язку із заміром уряду все уневажнити ті вибори внаслідок скарг на зловживання, аби наказати нові вибори після того, коли вже число послів зреклося своїх мандатів.

Два американські зрадники...

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ка турецької амбасади для розвідчих цілей. Зокрема названі два американці тавру вали виправу американського літака „Ц-130", що його 2 вересня 1958 р. большевики збили над совєтсько-турецьким кордоном. Мартін твердив, що той літак мав спеціяльні апарати для переловлювання радарних совєтських сигналів і мав на меті виявити совєтську радарну сітку вздовж турецького кордону. Взагалі, обидва молоді американські науковці, що сто-ли на службі державної установи, що працює для оборони Америки, виступали цілком по лінії совєтської пропаганди, оскаржуючи Америку в діях, які ніби небезпечні для світового миру та найбільш обурюючих американських розвідчими летами над совєтською територією. Однак Мартін і Мічел заперечили, наче б їх „переїзд" з ЗДА до СССР стояв у зв'язку з невдачною місією літака U-2, що його большевики збили над Свердловском 1 травня цр. Вони твердили, що мали „багато причин" для свого „виїзду", при чому вказували на ніби кращі можливості своєї фахової праці в Совєтах, хвалили більше, ніж в Америці, затруднювання жінок за науково-фаховою працею в СССР, передбачували „кращі товариські можливості" для себе в Совєтах і переконували, що зірвали з американською батьківщиною тому, що не могли погодитись з небезпечною для миру політикою американського уряду. Однаково відчитана ними декларація, як і давані ними відповіді носили виразний штамп комуністичної пропаганди й були очевидно заздалегідь дбайливо приготовані та продиктовані совєтськими пропагандистами. Вони відмовились сказати, як вони переїхали до СССР. За інформаціями американської преси — їх перейняв в Гаванні на Кубі совєтський корабель. Згаданий вгорі Харламов заявив, що совєтський уряд „прихилився до просьби" Мартіна і Мічела дати їм політичний азиль і совєтське громадянство та що вони тепер вже „повноправні громадяни СССР". Ці новоспечені „громадяни" заявили, що вони найперше будуть вивчати російську мову.

Президент Айзенгавер натаврував обох втікачів, як „зрадників, що самі себе так окреслили", а в заяві департаменту оборони називається їх „перевертнями". Департамент оборони говорить про одного з них — не називаючи за іменем — як про умово хворого, а їх зізнання окреслює як „фальшиві". Конгресмен Френсіс Волтер, голова Конгресової комісії для неамериканських дій, заявив, що Комісія почне власне слідство у цій справі.

Ніксон і Кеннеді заперечують існування „бльоку жидівських виборців"

Ню Йорк. — Жидівська агенція Американський Жидівський Комітет опублікував заяву, в якій заперечується вістку про те, що існує окремий суцільний бльок жидівських виборців. Заяву цю підписали президент і голова АЖКомітету Герберт Б. Ерман і Фредерік Ф. Грінман. В заяві стверджується, що жидівські виборці голосують в основі того, як їм подобаються виборчі програми партій і кандидатів, а не керуються релігійними мотивами під час виборів. В цій заяві говориться про те, що хоч в Ню Йорку є жидівських виборців більше ніж одна четвертина всього населення, то проте там ніколи не було бльоку жидівських виборців. Віце - президент Ніксон заявив, що добре зробила жидівська агенція, яка заперечила цієї невірні поголоски про існування „бльоку жидівських виборців". Також і демократичний кандидат на президента сенатор Джан Ф. Кеннеді потвердив заперечення про існування цього бльоку.

Вартість збудованих в серпні домів становить $ 5,162,000,000

Вашингтон. — Статистичне Бюро повідомляє, що в серпні ц. р. вартість всіх будівель становила $5,162,000,000, а в річному відношенні ця вартість виносила $54,520,000,000. В порівнанні з липнем ц. р. вартість серпневих будівель зменшилася на один відсоток, бо в липні вона становила $54,969,000,000 в річному відношенні. Від січня до серпня ц. р. на будівлі, в тому і на будову шляхів, видано $35,471,000,000, на три відсотки менше як в тому самому часі 1959 року. Видатки на приватні будівлі зменшилися на два відсотки в порівнянні з липнем, але витрати на публічні будови дещо збільшилися, так, що в загальному зменшення виносить тільки один відсоток.

Куба визнає комуністичний Китай

Гавана, Куба. — Кубинський прем'єр Фідель Кастро 2-го вересня, промовляючи до соток тисяч кубинців, повідомив, що його уряд визнає комуністичний Китай, зриваючи дипломатичні зв'язки з урядом Національного Китаю на Формозі. Куба — це перша американська латинська держава, яка визнає державу китайських комуністів. Кастро ще раз заявив, що прийме допомогу у формі далекосяжних ракет від СССР на випадок агресії збоку ЗДА. Він казав, що прийме допомогу і від комуністичного Китаю. Промова Кастра настрашила частину кубинського населення, яке аж тепер побачило, що його прем'єр керує країною диктаторським способом, і населення країни не зможе висловити своєї волі в формі вільних загальних виборів, тільки мусітиме слухати Кастрових попихачів, які оплескують промови прем'єра.

• **В Південній Кореї** прокуратор домагався кари смерти для шістьох колишніх високих урядовців, причетних до змови на житти теперішнього прем'єра Джана Чанга. В атентаті проти Чанга в 1956 році, коли він був віце-президентом і лідером опозиції проти президента Сингмана Рі, Чанга поранено в руку.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 270, повідомляє, що Збори відбудуться в суботу, 10-го вересня 1960 р., в год. 7-ій веч., в УНДомі, при 90-96 Фліт вул. Членидовжники повинні вирівняти свої залеглі вкладки. На порядку: дуже важні справи, між іншими, справа ювілею нашого Б-ва. — Т. Гіль, М. Баран, С. Островський.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашингтона. Просяться всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори 94-го Відд. ім. М. Шашкевича, відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в залі УДКлюбу, при 2376 Грейлінг вул. Просяться членів прибути на Збори, з огляду на важливість деяких справ, а довгуючих членів просяться вирівняти свої залеглі вкладки. — І. Совірка, рек. секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в домі Горожан, 847 N. Franklin St., в год. 1-ій по полудні. Всі члени, що були суспендовані минулого місяця, — повинні принести свої вкладки, щоб задержати їх суспенду. — І. Дуда, предс.; В. Хромяк, рек. секр.; С. Филик, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в УНДомі, при 3161 East 93rd St. — Г. Кузик, предс.; І. Кореневич, фін. секр.; В. Владика, фін. секр.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. Ай. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 93, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 10:00 рано. В год. 10:30, відбудуться Збори Укр. Амер. Горожанського Клюбу. Просяться всіх членів обов'язково прибути на Збори та вирівняти всі біжучі та залеглі вкладки. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов", Відд. 45, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р. Просимо всіх прибути, особливо притягуємо тих, що задовжилися, щоб прийшли та вирівняли свої вкладки. — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, касир; М. Сеник секр.

ПІТТСФІЛД, Масс. — Відд. 150, Б-во ім. М. Грушевського, повідомляє всіх членів, що Прірічні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 2-ій по пол., на площі Укр. Амер. Клюб, Пекс Ровд. Збори повинні вирішити багато важливих справ, тому просимо, щоб усі члени Відділу взяли в них участь. — І. Тарнавський, секр.

БАЛТІМОРЕ, Мд. — Б-во Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 1:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі — 3101 O'Donnell St. Просяться всіх членів прибути на означений час та вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє своїх членкинь, що Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 4:30 по пол., точно. Просимо членкинь прибути на Збори, щоб обговорити деякі важні справи. Просимо вирівняти всі біжучі та залеглі вкладки. — С. Геруля, предс.; К. Ярославська, касирка; С. Гунька, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 292, подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 11-го вересня 1960 р., в год. 1:30 по полудні, в залі УНДому, при 4655 Martin вул. Тому, що зближається час відсвяткування 50-літнього ювілею нашого Б-ва, що має відбутися 30-го жовтня ц. р., просимо, щоб усі члени прибули численно на Збори. Маємо дуже важливі справи до полагодження. Просимо в цьому ювілейному році нашого Відділу приєднувати нових членів до УНСоюзу, щоб в тій спосіб дати доказ гідного наслідування наших давніх членів-піонерів. Всіх членів-довжників, проситься про вирівняння залеглих членських вкладок. — П. Кізел, предс.; П. Федик, секр.; Т. Медвідь, кас.; Д. Сулима, рек. секр.

Посмертні згадки

Іван **ЗАЗУЛЯК** — довголітній член Т-ва „Просвіта" в Монтреалі, член парохії св. Михаїла та член Відд. 471 УНСоюзу, помер ненадійно, на 53-му році життя, 21-го серпня 1960 р. Покійний полишив горем прибиту дружину Анну, доньку Марію, сина Василя, внука в рідному селі Наґасовичі, Зах. Україна, 2 братів: Василя і Михайла, замешк. в Монтреалі та Стефана, в Україні та приятелів. Похорон відбувся 24-го серпня, ц. р., із церкви св. Михаїла на місцевий цвинтар, при участі Родини, Односельчан та Приятелів. Над домовиною прощав Покійного односельчан І. Колодій. — Вічна Йому Пам'ять.
В. Цимбала, секр.

Григорій **ШАБАТУРА**, — довголітній член 53 Відд. УНСоюзу, ім. І. Франка в Пітсбургу, Па., помер 16-го серпня 1960 р. Покійний народ. 1890 р. в селі Кривичі, пов. Перемишляни. До УНС вступив 1909 р. Покійний був добрим, щирим і жертвенним українським патріотом та складав пожертви для усіх українських Інституцій Похорон відбувся 20-го серпня 1960 р., з української прав. церкви св. Володимира, при участі членів УНСоюзу з Пітсбургу та Околиці. Покійний полишив у смутку дружину Анну, сина Ілію, доньку Марію, 3-ох внуків, одну правнуку, брата Василя та багатьох добрих Приятелів. — В. П. П.!
В. Сачко, секр.

Матвій **МАЗУР**, — член Відд. 254 УНСоюзу в Ню Брітейн, Конн., помер дня 27-го серпня 1960 р., в 75-му році життя. У Ню Брітейн Покійний перебував ще від 1909 р., то впродовж 25 років був касиром Б-ва св. Петра і Павла, Відд. 254. Хоч Покійний походив із польського роду, все ж таки працював інтенсивно для Б-ва і Церкви і був членом кожної місцевої української Організації, аж до своїх останніх днів життя. Полишив дружину, 2 доньки і 3 синів, один з них є також членом УНСоюзу і є власником пох. заведення в Plainvile, Conn. Похорон відбувся дня 29-го серпня 1960 р., із місцевої церкви на український цвинтар. — В. П. П.!
В. Романишин, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: OR 3-3550 New York City
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ.

• ВАКАЦІЇ •

MIAMI — FLORIDA — маємо до винайму умебл. апарт. з кухнею, начинням до варення, столовим накриттям на тиждень, місяць або цілий сезон.
Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla. Tel.: PLaza 8-1078

• BUSINESS OPPORTUNITY •

CONCORD, Staten Island
Добра нагода для подружжя або родини.
ЛАНЧОНЕТА,
поставлена тому 11 років. Тепер дає $500.00 і більше тижнево. Все устаткування із нержавіючої сталі, 5 скринь, ліз на 10 р., 10 р. право заміни. Добре положення. Знаменита нагода. Поміркована ціна. Телеф.:
GI 7-9660 — ask for Nick.

На ПРОДАЖ або ВИНАЙМ гарна
КОЛЬОНІЯ БОНГАЛ
18 De-Lux елег. умебльованих катеджів. Басейн, розривкова кімната, майданчик для гор, гірський вид. Близько „Союзівки". За інформаціями пишіть або телефонуйте:
Aaron KATES
Kerhonkson, N. Y.
Tel.: Kerhonkson 3571

• MISCELLANEOUS •

ALBERT MAIER, Inc.
Pork Store
Найліпше вепрове м'ясо і м'ясні вироби.
Гуртовий і дрібний розпродаж.
1927 Washington Avenue
TRemont 8-8193 Bronx 57, N. Y.

WHITE EAGLE MARKETS
Meats & Provisions — Pork
Наші ковбаси відомі з своєї якости і смаку.
Крамниці містяться:
628 5th Ave. — 4410 5th Ave., Brooklyn.
564 Manhattan Ave., Green Point, Brooklyn.
66-35 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Main Office: Tel.: SOuth 8-5711

SCHALLER & WEBER
"THE HOUSE of QUALITY"
1654 2nd Ave., New York
28-28 Steinway Ave., Astoria
56-54 Myrtle Ave., Ridgewood
310 Front St., Hempstead
41-06 Main St., Flushing, L. I.

Тарас ШЕВЧЕНКО:
Гайдамаки
з портретом Автора й ілюстраціями
Ціна — $0.50
Спішіть з замовленнями:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
—: вкладав :—
ОЛЕКСАНДЕР ПАНЕЙКО
Це підручник для середніх шкіл і для самоосвіти.
— Ціна $2.00 —
Замовляйте у:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ДОМИ — бизнеси — МОРҐЕДЖІ
BUTTERLY & GREEN, Corp.
В. Кузьминський
168-25, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.
Tel.: JA 6-6300
ЩОДНЯ від год. 11:00 — 8:00 вечора.
Окремі відділи для нових будинків, бизнесів, морґеджів і т. д.
— ВЛАСНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ —
Кілька вибраних, спеціяльно рентабільних пропозицій:
FLUSHING — 3 бл. сабвей, гарний город — ще один 4-род., мур. дім; — БЕЗ РЕНТ-КОНТРОЛІ, 5 кімнат для власника та $275.00 місячний рент. Ціна $32,500.
ASTORIA — 6-род. мур. дім, мешкання по 5 баксових кімнат, річний рент $4,800. Ціна — $30,000.
Багато ренців вже від $15,000.
ПОНАД 1,000 ВСЯКИХ ІНШИХ ДОМІВ У ВСІХ ГАРНИХ, ЗЕЛЕНИХ ОКОЛИЦЯХ.

• REAL ESTATE •

2-род. ДІМ — Eckgrund St. приб. 5,000 sq. ft. в центрі місцевості Pulaski Blvd., гараж на 2 авта, дерева, кущі, бизнесова дільниця, 1 бл. від Main St. Ціна $19,500, готівки $3,500, решта гіпотека. Оглянути після домовлення. Телеф вечорами в суботу і неділю:
Kings Park 2-4626
або від понеділка до п'ятниці, від 10 до 3 по пол.:
PR 4-5200 (Brooklyn)

• FINANCIAL •

НАШІ 4 ЗАПОРУКИ
1. ЧЕСНОТА (Понад усе)
2. ВИНАГОРОДА (Платимо 4½%)
3. ТАЙНА (Інтимні справи не виходять поза мури інституції)
4. СПОКІЙ ТА ПЕВНІСТЬ (На сторожі майна стоїть не приватна, але держава влада ЗДА)
ЦЕ ЗАСАДИ, ЯКІ МИ НЕ ТІЛЬКИ ГОЛОСИМО, АЛЕ І ПРАКТИКУЄМО КОЖНОГО ДНЯ. ВОНИ БЛАГОСЛОВЛЯТЬ НАШУ ІНСТИТУЦІЮ МІЛЬЙОНАМИ ТА Є ЗАПОРУКОЮ НА МАЙБУТНЄ!
TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4½% On Insured Savings
"A THRIFT INSTITUTION ORGANIZED 1913"
TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1935 WEST 51ST STREET - CHICAGO 9, ILLINOIS
TELEPHONE PROSPECT 6-5600

▶ ПОТРІБНЕ ШКОЛАМ!
ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

Свою Україну любіть — Український Буквар — Д-р Кость Вагилевич	$ 2.00
Мово Рідна — Буквар, І. Корицького	2.00
Українська мова — В. Романенчук ч. І	.85
Українська мова — В. Романенчук ч. ІІ	1.00
Географія України — М. Дольницький	1.50
Географія України й укр. поселень — І. Тесля	3.00
Українська Читанка для ІІІ р. навчання укр. мова В. Романенчук	1.50
Українська читанка для ІІ кл. навчання укр. мови	1.50
Історія української літератури — В. Радзикевич, том І	1.50
Історія укр. літератури — ІІ том	1.50
Історія укр. літератури ІІІ том	1.50
Українська Читанка для IV року — В. Романенчук	1.75
Граматика української мови — О. Панейко	2.00
IV Читанка — Матвійчука	.75
Руханка, гри, забави, — Е. Жарський	1.00
Початкова граматика для Прнр — С. Рудницький	1.60
Українська Читанка для V року — К. Кисілевський	1.85
Українська Читанка для VI року — К. Кисілевський	2.20

Svoboda
81-83 GRAND STREET — JERSEY CITY, N. J.

СЛОВНИКИ
Англо-Український Словник — 50.000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько 5.00
Українсько-Англійський Словник — 1,011 стор, 60,000 слів — М. Л. Подвезько 5.00
Замовляйте:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 4517. Французькі поліцисти.

Після кількох хвилин Тарзан стояв як переможець. — А тепер, — сказав він холодно, — скажіть, хто ви?

— Ми є поліцисти, пане, — застогнав один із них. — З наказу французького уряду...

— Нам призначено перешукати цей терен, — продовжував він, — як єдино можливий сховок втікача вбивника!